

Λίγα λόγια ...

Αιθήρ, το πέμπτο στοιχείο του κόσμου. Η **πεμππουσία**, ο συνδετικός κρίκος του σύμπαντος, η θεϊκή πνοή. Συμβολικός λοιπόν ο τίτλος του εντύπου, γιατί πως μπορεί να ερμηνεύσει κανείς το **μεράκι**, το φιλότιμο, τον έρωτα, το ταλέντο, την έμπνευση. Αυτά ακριβώς που χρειάζονται για να έχει η ζωή μας ποιότητα. Αυτά που γεννούν πολιτισμό, που χαρίζουν ομορφιά. Αυτά που μπορούν να φέρουν στην πολιτεία μας ανάπτυξη, πρόοδο κι ευημερία. **Πολιτισμός** και **Ανάπτυξη** λοιπόν είναι η θεματογραφία του εντύπου Αιθήρος, συνδετικό δεσμό της θεωρίας με την πράξη. Του πνεύματος και της ύλης. Στόχος δηλαδή του εντύπου είναι να αποτελέσει βήμα **σύγχρονης** έκφρασης απόψεων για την ανάδειξη του πολιτισμού μας και την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης. Την κοινή μας Πρόοδο. Ο Αιθήρ φιλοξενεί **σκέψεις**, στοχασμούς, απόψεις, προβληματισμούς, μελέτες, προτάσεις. Αντικειμενικός του σκοπός είναι η κατανόηση της **πραγματικότητας** μας, η γνώση των δυνατοτήτων μας, η καταγραφή των αδυναμιών μας και η εξεύρεση **λύσεων**. Αν η επίτευξη του ευ ζην είναι ένα αέναο πρόβλημα της ανθρωπότητας, σήμερα αυτό απαιτεί περισσότερο από ποτέ τη συμμετοχή όλων μας. Συμμετοχή με μεράκι, με όρεξη, **συμμετοχή** ανθρώπων εμπνευσμένων από τον πολιτισμό μας, ανθρώπων ερωτευμένων με τη **ζωή**.

Περιεχόμενα

- σελ.3 ... Θαύμα
σελ.5 ... ΑΝ
σελ.9 ... Ποιο πετρέλαιο;
σελ.12 ... Το χρώμα του χρήματος
σελ.20 ... Μάτια ανοιχτά

Τα κείμενα είναι του οικονομολόγου - συγγραφέα **Δημήτρη Γεωρ. Κουτσονίκα** ο οποίος φέρει ακέραια και αποκλειστική ευθύνη του περιεχομένου τους.

Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί του στο email: info@emfilox.gr ή να επισκεφτείτε την προσωπική του ιστοσελίδα www.emfilox.gr/magazine

Έκδοση: 30 Μαρτίου 2022

ISBN: 9-772654-183101-09

ISSN: 2654-1831

Θαύμα

Ως θαύμα χαρακτηρίζουν οι αδαείς ότι δεν μπορούν να κατανοήσουν. Ως θαύμα ενδεχομένως να χαρακτηρίσουν κάποιοι τη δυνατότητα της Ελλάδας να καταστεί εντός ενός μόνο έτους οικονομικά υγιής και να κατακτήσει την πρωτιά στην παγκόσμια ανάπτυξη. Με ποιο τρόπο; Με την αξιοποίηση του αγροτικού της δυναμικού. Οι ψυχροί αριθμοί διαλύουν την άχλη της άγνοιας για τους ανίδεους.

Η γεωργία και η κτηνοτροφία είναι τομείς αμέσου αποδόσεως. Εφόσον η ελληνική οικονομία, υπό την καθοδήγηση του επιστημονικού της προσωπικού και την αξιοποίηση της υφιστάμενης τεχνολογίας, στοχεύσει στην αύξηση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής μπορεί εντός ενός έτους να αυξήσει το εγχώριο προϊόν κατά 15 δις ευρώ. Αυτό αντιστοιχεί στην κάλυψη των εισαγωγών τροφίμων κατά 5 δις ευρώ ετησίως και σε τριπλασιασμό των αντίστοιχων ετήσιων εξαγωγών από περίπου 3 σε 10 δις ετησίως. Η ετήσια αύξηση αυτή κατά 15 δις ευρώ της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής επιφέρει ισάξια αύξηση των εγχώριου προϊόντος επιπρόσθετων 15 δις συναφών βιομηχανικών, βιοτεχνικών και εμπορικών δραστηριοτήτων. Δηλαδή, τα τρόφιμα από ζωική ή φυτική παραγωγή συνδυάζονται με ζωτροφές, λιπάσματα, παράγωγα προϊόντα (αλκοόλη, μαλλί, δέρμα, σαπούνι, καλλυντικά), εξοπλισμό, αποθήκευση, μεταφορά όπως και πλείστες άλλες εντατικές οικονομικές δραστηριότητες ακόμα και στον τομέα των υπηρεσιών όπως η συμβουλευτική, η χρηματοοικονομική, η λογιστική, το μάρκετινγκ και η διαφήμιση. Αν μάλιστα κάποιος μελετήσει το θέμα σε βάθος θα διαπιστώσει ότι τα παραπάνω νούμερα είναι άκρως συντηρητικά. Ένα στοιχειωδώς οργανωμένο και υπεύθυνο κράτος θα μπορούσε να επιτύχει σημαντικά καλύτερα μεγέθη ιδίως αν εφαρμόζε στοιχειωδώς εύστοχη διεθνή πολιτική και εμπορικές συμμαχίες. Ενδεικτικά και μόνο μπορεί κάθε καλοπροαίρετος παρατηρητής να διαπιστώσει ότι σήμερα τα ελληνικά προϊόντα είναι ουσιαστικά εκτός μεγάλων αγορών όπως η Αμερική, η Ρωσία, η Κίνα, η Ινδία, η Ιαπωνία, η Αφρική αφού η Ευρωπαϊκή Ένωση λειτουργεί ως εμπορικό βαρίδι.

Ιδού το θαύμα! Η ελληνική οικονομία μπορεί από σήμερα κιόλας να εισέλθει σε ανοδική τροχιά ώστε σε ένα χρόνο από τώρα να έχει επιπρόσθετο εγχώριο προϊόν 30 δις ευρώ μόνο από την αγροτική δρα-

στηριότητα. Γιατί δεν το κάνει;

Γιατί αυτό καμιά επιχείρηση και κανένας ιδιώτης δεν μπορεί να το επιτύχει χωρίς ένα στοιχειωδώς οργανωμένο κράτος. Ακόμα και οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κόσμου, χωρίς να απολαμβάνουν τη συνδρομή των κρατών τους δεν μπορούν να αναπτυχθούν ή και κάποιες φορές να επιβιώσουν. Οπωσδήποτε και ο πλέον δυναμικός ιδιωτικός φορέας που δεν χρειάζεται απολύτως καμιά κρατική συνδρομή, ούτε αυτός δεν μπορεί να αντιμετωπίσει ένα σάπιο, διεφθαρμένο και εχθρικό κρατικό μηχανισμό. Αλλά το χρεωκοπημένο ελληνικό κράτος είναι πλέον ανίκανο και να επιβιώσει ακόμη, πολύ περισσότερο να αναπτυχθεί. Το σημερινό πρόβλημα λοιπόν δεν είναι η ελληνική οικονομία, αλλά το ελληνικό κράτος. Κράτος όμως σημαίνει άνθρωποι, δηλαδή φυσικά πρόσωπα που είτε ως πολιτικοί είτε ως δημόσιοι λειτουργοί στελεχώνουν τους διοικητικούς μηχανισμούς. Εκτιμώ πάντως ότι δεν έχει αχρηστευτεί το σύνολο του κρατικού οικοδομήματος. Υπάρχει ακόμη πολύτιμο ανθρώπινο κεφάλαιο ικανό και λειτουργικό που όμως δεν διαθέτει την κατάλληλη ηγεσία. Η ηγεσία είναι κατά τη γνώμη μου αυτή που οδήγησε στην χρεωκοπία της ελληνικής οικονομίας. Αν το έκαναν για να εξυπηρετήσουν άλλα κράτη είναι προδότες. Αν το έκαναν για να ωφεληθούν οι ίδιοι είναι κλέφτες. Αν το έκαναν επειδή δεν ήξεραν είναι ανίκανοι. Μπορεί κάποιοι δε να είναι όλα αυτά μαζί.

Για όποιο λόγο όμως κι αν το έκαναν η σημερινή πραγματικότητα δεν αλλάζει αν δεν αλλάξουμε ηγεσία. Άμεσα. Για να αλλάξουμε ηγεσία πρέπει να αλλάξουμε πολιτική νοοτροπία, να απαλλαγούμε από το βραχνά της κομματοκρατίας. Δεν έχουμε πια ως χώρα άλλα περιθώρια απραξίας. Αν δεν αξιοποιήσουμε σήμερα τις δυνατότητες που έχουμε, σε λίγο και να θέλουμε δεν θα μπορούμε. Αν συνεχίσουμε τη σημερινή πορεία μας ως χώρα σε τριάντα το πολύ χρόνια δεν θα υπάρχουμε καν ως κράτος. Το δημογραφικό έλλειμμα θα μας καταστήσει μειοψηφία ενώ το οικονομικό πρόβλημα θα μας πνίξει.

Το σημερινό δημόσιο χρέος όμως μπορεί να εξαλειφθεί σε μόλις 10 χρόνια από τώρα μόνο από την αγροτική μας δραστηριότητα. Αν μάλιστα αξιοποιήσουμε το σύνολο του φυσικού πλούτου, του πολιτισμικού δυναμικού και του ανθρώπινου κεφαλαίου που διαθέτουμε, αν αναθερμάνουμε τη βιομηχανία, τη βιοτεχνία και το εμπόριο, τότε σε δέκα χρόνια από τώρα όχι απλά δεν θα χρωστάμε αλλά θα διαθέ-

τουμε δεκαπλάσιο εθνικό πλούτο απ' ότι σήμερα.

Αυτό βέβαια θα σήμαινε ότι από οικονομικοί υποτελείς που είμαστε θα γινόμαστε οικονομικά ελεύθεροι. Από ποιους και γιατί όλοι μας πλέον το γνωρίζουμε. Αν κάποιος καμώνεται ότι δεν το ξέρουν ως αναρωτηθούν το ποιοι ωφελούνται από τα χάλια μας. Αυτοί που ωφελούνται είναι συνήθως κι αυτοί που ευθύνονται. Οίδομεν._ (δγκ)

Av

Αν λίγοι είναι αυτοί που έχουν το χρόνο και την όρεξη να μελετήσουν ιστορία, τότε λίγοι μπορούν να βρουν απαντήσεις. Όλοι όμως μπορούν να θέσουν ερωτήματα. Έχετε αναρωτηθεί τι μπορεί να είχε συμβεί ΑΝ η Ελλάδα δεν είχε πει ΟΧΙ το 1940; Αν δεν είχε αντισταθεί μέχρις εσχάτων και είχε διευκολύνει ως επιτήδειος ουδέτερη την μετακίνηση των αξονικών στρατευμάτων; Ας εξετάσουμε μια εναλλακτική ροή της ιστορίας.

ΑΝ οι Έλληνες δεν είχαν αντισταθεί και νικήσει τους Ιταλούς τότε μισό εκατομμύριο ιταλικά στρατεύματα θα είχαν κατέλθει στη Μέση Ανατολή το φθινόπωρο του 1940 όταν οι Άγγλοι χαροπάλευαν απέναντι σε λιγοστούς αντιπάλους χωρίς ενισχύσεις και προμήθειες. Είναι μάλλον βέβαιο ότι το 1940 δεν θα άντεχαν την επίθεση που άντεξαν ένα χρόνο αργότερα όταν όμως είχαν προλάβει να ενισχυθούν. Ο άξονας θα αποκτούσε τον έλεγχο των οδών μεταφοράς και των πετρελαίων της Μέσης Ανατολής.

Οι Γερμανοί δε, θα είχαν ξεκινήσει την επιχείρηση κατά της Ρωσίας τουλάχιστον έναν μήνα νωρίτερα με επιπλέον τουλάχιστον μισό εκατομμύριο μηχανοκίνητα τεθωρακισμένα στρατεύματα που δεν θα είχαν στείλει στην Ελλάδα. Θα είχαν έτσι, πολύ πιθανόν, καταλάβει το Στάλινγκραντ από το φθινόπωρο του 1941. Οπωσδήποτε δε, θα μπορούσαν να το υπερκεράσουν και να καταλάβουν τα Ρωσικά πετρέλαια αφήνοντας το ρωσικό στρατό χωρίς καύσιμα. Αυτός άλλωστε ήταν και ο αρχικός αντικειμενικός τους σκοπός. Δεν τα κατάφεραν γιατί όταν σκάλωσαν στο Στάλινγκραντ, αφού είχαν ήδη καθυστερήσει έναν κρίσιμο μήνα, τους έπιασε ο βαρύς χειμώνας που το 1941 είχε ενσκήψει νωρίς και δριμύς. Δεν ήταν ανόητοι να επι-

μένουν στην πολιορκία ματώνοντας, όπως δεν είχαν κάνει καθόλου μέχρι τότε σε άλλες χώρες. Αναγκάστηκαν να το κάνουν εκεί γιατί δεν είχαν τα στρατεύματα για να το υπερκεράσουν. Τα στρατεύματα που αρχικώς προορίζονταν γι' αυτό το σκοπό ήταν στην Ελλάδα. Υποτίμησαν πάνω απ' όλα τη μαχητικότητα και τον υπέρτατο ηρωισμό των Ρώσων και συντρίφτηκαν.

Ακόμα και χωρίς το Στάλινγκραντ όμως η πλάστιγγα του πολέμου θα έγερνε αν καταλάμβαναν τη Μόσχα. Τότε ο Στάλιν θα έφευγε τελικά και δεν θα δημιουργούνταν ασφαλείς συνθήκες για την συγκρότηση του πανίσχυρου στρατού που συνέτριψε αργότερα τους εξουθενωμένους πια Γερμανούς. Η Μόσχα όμως δεν καταλήφθηκε γιατί προτίμησαν, σωστά ενδεχομένως, να καταλάβουν πρώτα τη στρατηγικά πολύτιμη περιοχή της Ουκρανίας. Άργησαν όμως κι όταν πια πολιορκήσαν τη Μόσχα ο χειμώνας έφτανε αδυσώπητος, ενώ οι εφεδρείες στέλνονταν στη Μέση Ανατολή που η πληγή μεγάλωνε.

Με τη Ρωσία και τη Μέση Ανατολή υποταγμένες στο τέλος του 1941, θα ξημέρωνε ένα 1942 πολύ εχθρικό για την Αγγλία που θα είχε χάσει πετρέλαια, επιρροή και πολύτιμες διόδους μπαίνοντας στο τρίτο έτος του πολέμου χωρίς καμιά νίκη. Το κυριότερο δε, θα στερούνταν το καθαρό ηθικό πλεονέκτημα που της έδωσε εγκαίρως η συμμετοχή και οι νίκες των Ελλήνων. Χωρίς το ΟΧΙ και την αντίσταση των Ελλήνων, η Γερμανία, απερίσπαστη από Μέση Ανατολή και Ρωσία θα είχε συγκεντρώσει ακμαίες το σύνολο των δυνάμεων της για την τελική επίθεση στην Αγγλία. Η Ιταλία θα συμμετείχε αλώβητη, ενώ Τουρκία και Ισπανία θα είχαν επίσης προσχωρήσει ενεργότερα στις δυνάμεις του Άξονα. Τούρκοι και Ισπανοί, γνωστοί καιροσκόποι της Ιστορίας, είχαν παγώσει το 1940 από την απρόσμενη ήττα του Άξονα στα ελληνικά βουνά και δεν μπήκαν ενεργά στον πόλεμο, παρότι ήταν ήδη σύμμαχοι και φίλοι των Γερμανών. Χωρίς το ελληνικό ΟΧΙ θα είχαν ενδεχομένως εμπλακεί στρατιωτικά μετά την ενδυνάμωση της Γερμανίας.

Ακόμα όμως κι αν η Αγγλία είχε αντέξει το 1942 την αξονική επίθεση συνασπισμένων Γερμανών, Ιταλών, Τούρκων και Ισπανών, ακόμα κι αν τους είχε αποκρούσει ολομόναχη, δίχως τα αραβικά πετρέλαια, ακόμα κι αν είχε αντέξει την πείνα και τις κακουχίες, ακόμα κι αν η αεροπορία της εξολόθρευε επιπλέον άλλα χίλια αεροπλάνα που αντί να της επιτεθούν πολεμούσαν στην Ανατολή, ακόμα κι αν αντιστέκο-

νταν θα διασώζονταν ανάπηρη. Θα έβγαινε από τον πόλεμο πολύ μικρότερη απ' ό τι τελικά βγήκε.

Όσο για τις ΗΠΑ θα έμπαιναν κι αυτές στον πόλεμο με πολύ δυσμενέστερες συνθήκες, αν έμπαιναν τελικά. Το 1942 μάλιστα είναι πιθανό οι Ιάπωνες να μην συνέχιζαν να επιτίθενται μόνοι τους αλλά με τους υπόλοιπους συμμάχους τους που θα ήταν απερίσπαστοι αν αντί της Αγγλίας επέλεγαν να εξουδετερώσουν πρώτα τις ΗΠΑ. Αν δηλαδή όλες οι δυνάμεις του Άξονα στρέφονταν κατά των ΗΠΑ το 1942 δεν θα είχαν αυτές προλάβει να ενεργοποιήσουν εγκαίρως την πολεμική τους βιομηχανία.

Ακόμα όμως κι αν είχαν νικήσει, αν είχαν καταφέρει να αποκρούσουν κάθε εχθρική επίθεση, θα δυσκολεύονταν να κινηθούν επιθετικά στον ευρωπαϊκό χώρο. Ακόμα και στο πιο ευνοϊκό σενάριο για αυτές, στην καλύτερη περίπτωση θα αποκτούσαν την ίδια ακριβώς επιρροή που κέρδισαν μετά τον πόλεμο, αλλά αντί της Σοβιετικής Ένωσης θα είχαν συνέταιρο στην κοσμοκρατορία τη Γερμανία. Οι ΗΠΑ θα ηγεμόνευαν στο δικό τους ημισφαίριο ενώ η Ευρώπη θα αφήνονταν στους νικητές Γερμανούς. Τι θα συνέβαινε όμως σε αυτήν την περίπτωση στην Ελλάδα;

Ποιο θα ήταν το περιβάλλον που θα διαμορφώνονταν μεταπολεμικά στη χώρα μας;

Καταρχήν η Ελλάς θα γίνονταν χώρα δορυφόρος της Γερμανίας. Η οικονομία της, η πολιτική της, οι διεθνείς σχέσεις της θα ήταν άμεσα συνδεδεμένες, εξαρτημένες και υποβαλλόμενες από τη γερμανική ηγεσία. Ο κοινωνικός ιστός θα διαμορφώνονταν σταδιακά με τέτοιο τρόπο ώστε να μοιάζει με αυτό της γερμανοκρατούμενης Ευρώπης. Για το σκοπό αυτό παραδοσιακοί θεσμοί όπως η οικογένεια και η θρησκεία θα торνεύονταν με διάφορους προπαγανδιστικούς τρόπους ώστε να προσαρμοστούν στα ολοκληρωτικά γερμανοευρωπαϊκά πρότυπα. Η εγχώρια παραγωγή θα άλλαζε και θα προσαρμόζονταν στις ανάγκες της κυρίαρχης Γερμανίας ακόμα κι αν αυτό ζημίωνε την Ελλάδα. Η ελληνική οικονομία άλλωστε θα έπρεπε να εξασθενίσει δραματικά ώστε δια της συντριπτικής αύξησης του δημόσιου χρέους, φυσικά προς τη Γερμανία, να χαλκευθούν μόνιμα δεσμά υποτέλειας. Κάθε πυρήνας της κοινωνίας ή της οικονομίας που θα αντιστρατεύονταν αυτής της κατεύθυνσης θα δίδονταν οικονομικά,

διοικητικά και κοινωνικά. Άλλωστε όλοι οι φορείς της διαμορφούμενης νέας κουλτούρας (όπως η μουσική, το θέατρο, οι καλές τέχνες, ο αθλητισμός) αλλά και οι πυλώνες του πολιτισμού όπως η παιδεία, η φιλοσοφία και η επιστήμη θα υπεισέρχονταν υπό τον άμεσο έλεγχο του καθεστώτος με τρόπο απόλυτο. Οποιοσδήποτε επιστήμων, καλλιτέχνης, καθηγητής αλλά και κάθε επιχειρηματίας ή οικονομικός παράγοντας θα πέζονταν να προσχωρήσει. Κάθε αρνητής της νέας πραγματικότητας θα ωθούνταν σε έξοδο ή εξόντωση. Εν ανάγκη θα λάμβαναν χώρα ακόμη και δολοφονίες αντιφρονούντων επιστημόνων, επιχειρηματιών, δημοσιογράφων ή δικαστών. Η τρομοκρατία, καλυπτόμενη από τους κρατικούς μηχανισμούς, θα απάλλασσε το καθεστώς από ενοχλητικές προσωπικότητες αφενός, αφετέρου θα λειτουργούσε εκφοβιστικά για τους υπολοίπους. Η Γερμανία άλλωστε θα φρόντιζε να στελεχώσει το πολιτικό προσωπικό, καταρχήν, με δικούς της ανθρώπους που φανερά ή υπογείως θα εκτελούσαν κατά γράμμα τις εντολές της. Σταδιακά θα ανέπτυσσε ολόκληρο στρατό από εξωνημένους Έλληνες που απολαμβάνοντας γερμανική εκπαίδευση, αμοιβή και στήριξη θα καταλάμβαναν όλες τις κύριες θέσεις του κρατικού μηχανισμού. Άλλωστε όλα τα μέσα ενημέρωσης, εκπαίδευσης, πληροφόρησης και ψυχαγωγίας θα ήταν στη διάθεση τους. Ειδικά στον κινηματογράφο και στην τηλεόραση δεν θα εμφανίζονταν κανείς που δεν θα ήταν κρυφά ή φανερά δικός τους άνθρωπος. Ίσως μάλιστα δεν το έκανε απευθείας αλλά μέσω κάποιας άλλης χώρας της επιρροής της ώστε να φαίνεται ότι αυτοί μας έρχονται σπουδαγμένοι όχι μόνο από τη Γερμανία αλλά και την Ιταλία, τη Γαλλία ή τις ΗΠΑ αν τις είχε καταλάβει κι αυτές.

Οποιοδήποτε πολιτικό σύστημα πάντως κι αν εφαρμόζονταν, με οποιοδήποτε όνομα ή ψευδεπιγραφή, θα στελεχώνονταν αποκλειστικά από Έλληνες εκπαιδευμένους πράκτορες τους, ακόμα κι αν φαινομενικά εμφανίζονταν μεταξύ τους ως δήθεν αντίπαλοι. Θα φρόντιζαν άλλωστε να κρατούν τους Έλληνες μόνιμα διχασμένους με κάτι, ώστε να βυθίζονται διαρκώς στην αδράνεια. Παράλληλα θα έφερναν στρατιές ξένων μεταναστών ώστε σταδιακά να αποικίσουν τις ελληνικές περιοχές με ανθρώπους πλέον κατάλληλους για τα σχέδια τους. Καθώς μάλιστα οι Γερμανοί φημίζονται για την υπομονή, το πείσμα και τη μεθοδικότητα τους θα είχαν ήδη φροντίσει με κάθε τρόπο να προκαλέσουν υπογεννητικότητα κι αν όχι μείωση, τουλάχιστον στα-

σιμότητα του ελληνικού πληθυσμού.

Όταν οι συνθήκες θα ωρίμαζαν, όταν δηλαδή το χρέος θα γίνονταν δυσβάσταχτο, όταν η παραγωγή θα εξανεμιζονταν, όταν η κοινωνική διαφθορά θα απλώνονταν, όταν οι θεσμοί θα καταρρακώνονταν, όταν οι Γερμανοί θα ήταν πλέον σίγουροι ότι μπορούν με ασφάλεια να κινηθούν, θα προχωρούσαν στο τελικό στάδιο της πλήρους κατάκτησης της Ελλάδας. Γνώριζαν ήδη ότι οι Οθωμανοί ήταν κατακτητές για αιώνες, εξολόθρεψαν με διάφορους τρόπους το 90% του ελληνικού πληθυσμού, έλεγχαν τα πάντα και παρ' όλα αυτά την πάτησαν. Οι Γερμανοί λοιπόν, έχοντας διδαχτεί από την ιστορία και τα παθήματα τα δικά τους ή άλλων, θα σχεδίαζαν πως μόνο με την πλήρη απομάκρυνση των Ελλήνων από τα εδάφη τους θα κατάφερναν να στεριώσουν. Θα κατάφερναν δηλαδή αυτό που δεν είχαν προλάβει επανειλημμένως οι πρόγονοί τους πριν από αιώνες. Ποιος θα ήταν καλύτερος βοηθός τους σε αυτό παρά κάποιος ή κάποιιοι από τους παραδοσιακά πιστούς συμμάχους τους;

Ευτυχώς όμως όλα αυτά δεν είναι παρά φαντασία σε υποθετικά ερωτήματα αφού η ιστορία γράφτηκε και δεν ξεγράφει. Οι Γερμανοί δεν τα κατάφεραν, νίκησαν τα ελεύθερα σύμμαχα Έθνη. Ότι όμως αποφυγάμε στο παρελθόν, θα το γλιτώσουμε και στο μέλλον; Το άδηλο μέλλον μπορεί ν' αγνοφώτισει η ιστορία μόνο σε όσους ανάβουν με τη μελέτη το κερί της γνώσης. Αχνά πάντως, πολύ αχνά.

Οίδομεν._ (δγκ)

Ποιο πετρέλαιο;

Γνωρίζετε τη γέφυρα Ρίου - Αντιρρίου; Αν τα χρήματα εκείνα πριν 20 χρόνια τα είχαμε διαθέσει να τριπλασιάσουμε την παραγωγή φρούτων στην Ελλάδα, σήμερα θα καλύπταμε τις ανάγκες μας σε βενζίνη. Πως; Με την παραγωγή φυτικής αλκοόλης. Αντί για βενζίνη τα οχήματά μας θα κινούνταν με φυτικό οινόπνευμα το οποίο είναι ασφαλές, αποδοτικότερο και οικολογικότερο. Αυτό θα βελτίωνε το εμπορικό μας ισοζύγιο και θα ενίσχυε το εγχώριο προϊόν μας άμεσα κατά 5 δις ευρώ ετησίως πλέον τις συναφείς δραστηριότητες και υπηρεσίες που επίσης θα επιδρούσαν αυξητικά. Η χώρα μας δηλαδή αυτά

τα είκοσι χρόνια θα είχε παράξει επιπλέον τουλάχιστον 100 δις ευρώ ενώ θα είχε διαφυλάξει τα 100 δις ευρώ που δαπανήθηκαν για αγορά πρώτης ύλης από το εξωτερικό. Η συνολική ωφέλεια των 200 δις ευρώ την εικοσαετία που πέρασε θα είχε καταστήσει το δημόσιο χρέος βιώσιμο και την Ελλάδα οικονομικά υγιέστατη, απλά από τα φρούτα. Σημειώνεται ότι το ποσό αυτό αφορά μόνο τις πρώτες ύλες καυσίμου. Το κόστος ενέργειας παραγωγής του φυτικού καυσίμου αν δεν είναι λιγότερο καλύπτεται σίγουρα από αυτό που ήδη καταναλώνεται για τη διύλιση της βενζίνης. Τα περιβαλλοντικά οφέλη όμως είναι ασύγκριτα σπουδαιότερα. Δεν λαμβάνονται δε υπόψη και πρόσθετα κέρδη από αξιοποίηση παραγώγων για ζωοτροφές, λιπάσματα και παραγωγή ενέργειας.

Αν μάλιστα οι Έλληνες επιστήμονες επιβεβαίωναν την εγνωσμένη ικανότητα τους είναι πολύ πιθανό να είχαν ήδη αναπτύξει νέα οικολογικά μίγματα καυσίμου και ενδεχομένως νέα υψηλή τεχνολογία που θα καθιστούσαν τη χώρα μας όχι μόνο αυτόρκτη σε καύσιμο κίνησης αλλά και πρωτοπόρο στην πράσινη ενέργεια διεθνώς. Θα εξοικονομούσαμε έτσι χρήματα με τα οποία θα χτίζαμε όχι μια αλλά δέκα γέφυρες Ρίου – Αντιρρίου, ξεχρεώτες και χωρίς επαχθή διόδια. Αν μάλιστα αποκτούσαμε και όρεξη για δουλειά και δεκαπλασιάζαμε σιγά σιγά την παραγωγή μας με καινοτομίες τότε ο πακτωλός των χρημάτων θα επέτρεπε όχι μόνο να εξαλείψουμε το δημόσιο χρέος μας αλλά και να βελτιώσουμε θεαματικά το βιοτικό μας επίπεδο. Όλα αυτά μόνο από τα φρούτα του Θεού. Στην περίπτωση δε που εντάσσαμε στον σχεδιασμό και τα φυτικά έλαια όπως το ελαιόλαδο, αυτό το χρυσό της φύσης, τότε θα βιώναμε μια πραγματική τεχνολογική επανάσταση. Σαν να είχαμε βρει παντού πετρέλαιο.

Αντ' αυτού τι έγινε; Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδοτούσε τις χωματερές των φρούτων και τη μείωση της γεωργικής μας παραγωγής. Δανειστήκαμε από τις Ευρωπαϊκές χώρες υπέρογκα δάνεια, αναθέσαμε σε Ευρωπαϊκές Εταιρείες να χτίσουν γέφυρες και αεροδρόμια, αγοράζαμε ευρωπαϊκά αυτοκίνητα που συνέχισαν να κινούνται με επίσης ευρωπαϊκά καύσιμα. Το βιοτικό μας επίπεδο κατακρημνίστηκε και γίναμε φόρου υποτελείς στους Ευρωπαίους συμμάχους μας.

Θα μου πείτε γιατί; Μα για τον ίδιο λόγο που δεν χρησιμοποιούμε καν ούτε το πετρέλαιο της Ζακύνθου που είναι έτοιμο προς χρήση και πια δεν χρειάζεται καν ζύμωση. Για τον ίδιο λόγο που θάψαμε τον λιγνίτη

και την τύρφη για να αγοράσουμε ευρωπαϊκά φωτοβολταϊκά και ευρωπαϊκές ανεμογεννήτριες που τις βαπτίσαν οικολογικές ενώ προκαλούν κατά την κατασκευή τους τεράστια περιβαλλοντική επιβάρυνση. Για τον ίδιο λόγο που παρατήσαμε το αλουμίνιο, το σίδηρο, το χρώμιο, το νικέλιο, το χρυσό κι ένα σωρό άλλα ορυκτά και μεταλλεύματα. Για τον ίδιο λόγο που ενώ τη δεκαετία του '70 η Ελλάδα πρωτοπόρος στη γεωργική οικονομία εξήγαγε τεχνολογία σε χώρες όπως το Ισραήλ, η Αίγυπτος, η Ιταλία, η Ισπανία, σήμερα ασθμαίνοντες εκλιπαρούμε για βοήθεια. Για τον ίδιο λόγο που εγκαταλείψαμε τη επέκταση της υδροηλεκτρικής ενέργειας που μόνο αυτή θα μας καθιστούσε πρωτοπόρο κράτος στην πράσινη οικονομία. Για τον ίδιο λόγο που αποσυνδέσαμε τον πολιτισμό μας από την οικονομία μας. Για τον ίδιο λόγο που κλείναμε τα μάτια ως λαός στην υπερκατανάλωση, τη διασπάθιση των δημόσιων ταμείων και το οικονομικό έγκλημα του υπερδανεισμού που έλαβε χώρα και κατέστησε την Ελλάδα, δια του δημοσίου χρέους, οικονομικό δούλο.

Έφτασε όμως η ώρα που θα αντιληφθούμε ότι δεν έγινε η Ελλάδα δούλη αλλά εμείς οι ίδιοι. Η χώρα μας ήταν και θα παραμείνει ένας ευλογημένος τόπος, ένας επίγειος παράδεισος που ενώ τον παραλάβαμε από τους προγόνους μας τόπο ελεύθερο τον καταντήσαμε τόπο οικονομικά σκλαβωμένο. Το ότι μας τον έδωσαν όμως δικό μας δεν σημαίνει ότι θα παραμείνει κιόλας δικός μας εσαεί ότι ανοησία και να κάνουμε. Η ιστορία φωνάζει.

Αν βέβαια κάποιοι εθελόδουλοι κραυγάζουν ότι τα 200 δις ωφέλεια από τα φρούτα είναι νούμερο υπερβολικό (που δεν είναι, αντιθέτως είναι άκρως συντηρητικό) ας τους κάνουμε το χατίρι. Ας μην είναι 200 δις ας είναι 100, ας είναι 50, ας είναι αν θέλετε 20 δις ευρώ. Λίγα είναι; Τόσα από τα φρούτα, τόσα από το πετρέλαιο της Ζακύνθου, τόσα από τα κρέατα, τόσα από λουλούδια, τόσα από τα τρόφιμα, τόσα από τα ρούχα, τόσα από τις βιοτεχνίες, τόσα από τα μεταλλεύματα, τόσα από τα ορυκτά, τόσα από τη βιομηχανία, τόσα από τον πολιτισμό, μαζεύονται πάρα πολλά την εικοσαετία που μας πέρασε. Έτσι κάνουν οι νοικοκύρηδες. Φασούλι το φασούλι που λέει ο λαός μας, θα είχαμε πλουτίσει αντί να χρεοκοπήσουμε. Όχι από αυτά που δεν είχαμε αλλά από αυτά που είχαμε και τα χάσαμε γιατί τα εγκαταλείψαμε. Πριν από δεκαετίες η Ελλάδα εκτός από τη γεωργία και την κτηνοτροφία παρήγαγε ρούχα, παπούτσια, ψυγεία, πλυντήρια, κα-

ράβια, μηχανές, έπιπλα, χρώματα, φάρμακα και πάνω από όλα παρήγαγε πολιτισμό. Αν αυτά που κάναμε κάποτε τα διατηρούσαμε απλώς, ακόμα κι αν δεν τα επεκτείναμε περισσότερο, το εγχώριο προϊόν σήμερα θα ήταν πενταπλάσιο. Η πολιτική όμως του ελληνικού κράτους τις τελευταίες δεκαετίες έσυρε στον όλεθρο την ελληνική παραγωγή και τελικά την ελληνική οικονομία στο σύνολο της.

Αν πάντως τώρα δεν σηκώσουμε τα μανίκια να φτιάξουμε το κράτος μας, σε λίγα χρόνια από σήμερα λόγω του δημογραφικού και του χρηματοοικονομικού προβλήματος της χώρας, δεν θα έχουμε καν κράτος δικό μας. Για να μην γίνουμε οριστικά δούλοι πρέπει άμεσα να ξελευθερωθούμε οικονομικά. Δεν έχουμε πλέον άλλα περιθώρια. Ότι παραλείψαμε χθες, πρέπει να το πράξουμε σήμερα. Οίδομεν...
(δγκ)

Το χρώμα του χρήματος

Τι χρώμα έχει το χρήμα; Έχει το χρώμα του μαχαριού που το κόβει. Γιατί η δύναμη κάνει το χρήμα κι όχι το αντίθετο. Επικρατεί βέβαια η αντίληψη ότι το χρήμα φέρνει δύναμη αλλά αυτό είναι μια ψευδαισθηση. Η ψευδαισθηση των αδυνάτων, των δούλων λαών σε αυτούς που έχουν πραγματική ισχύ. Ποιος έχει αληθινή δύναμη; Τα πανάρχαια χρόνια την είχε αυτός με το μεγαλύτερο ρόπαλο και τη θέληση να το χρησιμοποιήσει. Όσο εξελίσσονταν οι κοινωνίες εξελίσσονταν και τα όπλα. Έγιναν μαχαίρια, σπαθιά, ασπίδες, δόρατα, άρματα, καράβια, κανόνια, τουφέκια, βόμβες. Προστέθηκε σταδιακά κι ένας τρίτος συστατικός παράγοντας της ισχύος. Το μυαλό. Πραγματικά ισχυρός δηλαδή ήταν αυτός που είχε όπλα, θέληση να τα χρησιμοποιήσει και κυρίως το μυαλό για να επιτύχει τους στόχους του. Νικητής λοιπόν σε κάθε σύγκρουση αναδεικνύονταν αυτός που είχε την καλύτερη απόδοση στη συνάρτηση: όπλα – θέληση – ευφυΐα.

Στον αγώνα των ανθρώπων για επικράτηση, η εξυπνάδα τους οδήγησε στην εφεύρεση διάφορων εργαλείων που ενώ η αρχική τους χρήση ήταν ειρηνική, τα εξέλιξαν σε αποτελεσματικά όπλα. Τέτοιο εργαλείο ήταν και είναι το χρήμα. Κατά καιρούς χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς επικράτησης η θρησκεία, η φιλοσοφία, οι τέχνες, η εκπαί-

δευση. Το χρήμα όμως ήταν και παραμένει το αποτελεσματικότερο ειρηνικό εργαλείο που διαχρονικά εξασφαλίζει ισχύ. Γιατί οι άνθρωποι παρατήρησαν ότι ενώ τα όπλα δίνουν τη δύναμη, το χρήμα τη διατηρεί. Προστέθηκε λοιπόν ο τέταρτος συστατικός παράγοντας της ισχύος, το χρήμα. Πραγματικά δυνατός είναι αυτός που έχει καλή απόδοση στη συνάρτηση: όπλα – θέληση – ευφυΐα – χρήμα.

Ο καθένας από αυτούς τους παράγοντες μπορεί συγκυριακά από μόνος του να προσδώσει δύναμη αλλά δεν επαρκεί για να διατηρηθεί. Για την ακρίβεια, αν λείπει έστω κι ένας παράγοντας από αυτή τη συνάρτηση των τεσσάρων, η δύναμη, αργά ή γρήγορα, χάνεται. Όποιος λοιπόν υποτιμά το χρήμα το πληρώνει. Το πληρώνει όμως κι αυτός που υπερτιμά το χρήμα. Γιατί αν το χρήμα αποστερηθεί τα όπλα ή τη θέληση ή την ευφυΐα στη στρατηγική, από μόνο του το χρήμα δεν μπορεί να εξασφαλίσει τη δύναμη του κατόχου του. Αν σε επίπεδο ατόμων υπάρχουν βραχυχρόνιες εξαιρέσεις, σε επίπεδο κρατών η ιστορία είναι αμείλικτη.

Όλα αυτά είναι απαραίτητα για να κατανοήσουμε το τι πραγματικά συμβαίνει σήμερα στον κόσμο μας. Να καταλάβουμε ότι αυτά που συμβαίνουν μας επηρεάζουν ή θα μας επηρεάσουν όλους μας. Αν αντιληφθούμε την πραγματικότητα που ζούμε, θα νιώσουμε ότι βιώνουμε ήδη μια αλλαγή εποχής μεγάλου εύρους. Πόσο μεγάλου; Δεν μπορούμε να το ξέρουμε ακόμα. Ο σημερινός κόσμος πάντως διαμόρφωσε την ισορροπία του μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, όταν κυριάρχησαν οι πιο δυνατοί στα όπλα, οι πιο αποφασισμένοι κι οι πιο έξυπνοι. Κατά τη διάρκεια του πολέμου, όπως συμβαίνει συνήθως στους πολέμους, το χρήμα έχασε μεγάλο μέρος της χρηστικότητας του. Ο πιο δυνατός, ο πιο γρήγορος κι ο πιο καπάτσος άρπαζε αυτό που ήθελε. Χρειάζονταν εργάτες, όπως η Γερμανία; Στρατολογούσε με τη βία. Χρειάζονταν λαμαρίνες, όπως η Ρωσία; Έπειθε το σύμμαχο του να του στείλει. Χρειάζονταν πετρέλαιο, όπως η Αγγλία; Το εξασφάλιζε με έξυπνη στρατηγική. Καλό ήταν και το χρήμα να το είχες αλλά δεν έπαιξε μοιραίο ρόλο. Η Αγγλία είχε πολύ χρήμα κι η Ρωσία καθόλου. Τελικά όμως η Ρωσία εξήλθε του πολέμου ισχυρότερη ενώ το ποιος έχασε και το ποιος κέρδισε δεν ήταν ανάλογο του πλούτου που διέθετε. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα η αποστερημένη χρήματος Ελλάς. Μετά τον πόλεμο όμως η σημασία του χρήματος άρχισε να αποκτά πρωτεύουσα θέση.

Επειδή ακριβώς το χρήμα έχει τη δυνατότητα να είναι τόσο ενσώματο όσο και ασώματο, διακρίνεται από τον πλούτο. Στην ειρηνική περίοδο δηλαδή, πλούσιος δεν είναι αυτός που έχει χρυσό, πετρέλαιο ή σίδηρο αλλά αυτός που έχει χρήμα. Για παράδειγμα, μια εταιρεία στην Κίνα παράγει και πουλά ατσάλι και εισπράττει γουάν και με αυτά μπορεί να αγοράσει πετρέλαιο από τη Σαουδική Αραβία. Μετά από ένα χρόνο, αν υποτιμηθεί το γουάν, με την ίδια ποσότητα προϊόντος, ακόμα κι αν δεν αλλάξει τίποτα άλλο, θα αγοράζει λιγότερα προϊόντα. Ο πλούτος δηλαδή του Κινέζου, που ταυτίζεται στην εποχή μας με την αγοραστική του ικανότητα, θα έχει μειωθεί. Είναι αλήθεια όμως αυτό; Δεν λιγόστεψε το ατσάλι του, γιατί να θεωρεί ότι ο πλούτος του λιγόστεψε; Γιατί μειώθηκε η αγοραστική του δύναμη, γιατί υποτιμήθηκε το γουάν, το νόμισμα του.

Έχετε όμως ακούσει ποτέ για υποτίμηση του δολαρίου; Γιατί όχι; Γιατί το δολάριο δεν μπορεί να υποτιμηθεί, δεν μπορεί να χάσει την αξία του. Ένα δολάριο είναι πάντα ένα δολάριο. Είτε αγοράζει κανείς πετρέλαιο, σιτάρι, μπαμπάκι, σίδηρο ή οτιδήποτε σε όλο τον κόσμο, η αξία του υπολογίζεται πρώτα σε δολάρια και μετά σε οποιοδήποτε άλλο νόμισμα θέλετε. Αυτό ισχύει ήδη ακόμα και για τα νέας τεχνολογίας χρήματα, τα κρυπτονομίσματα.

Το δολάριο επικράτησε πλήρως πριν πενήντα χρόνια όταν αντικατέστησε το χρυσό. Τη δεκαετία του '70 όταν εγκαταλείφθηκε ο κανόνας του χρυσού, τα νομίσματα των χωρών, που ούτως ή άλλως είχαν πάψει να είναι ενσώματα, να είναι χρυσά, ασημένια, χάλκινα, σιδερένια ή μπακιρένια, έπαψαν να έχουν και την κάλυψη του χρυσού. Η αξία των χαρτινών νομισμάτων, δηλαδή, δεν εξαρτιόνταν πια από το πόσο χρυσός τα κάλυπτε. Άρχισαν από τότε να εξαρτιούνται από την ισοτιμία τους με το δολάριο, το οποίο έγινε η βάση όλων των νομισμάτων του κόσμου. Από τότε λοιπόν το νόμισμα μιας χώρας συγκρίνονταν με το δολάριο και μπορούσε να υποτιμηθεί ανεξάρτητα από το πόσο πλούτο διέθετε η χώρα αυτή. Η αξία δηλαδή του κάθε εθνικού νομίσματος δεν συναρτούνταν με τον πλούτο της χώρας που το εξέδιδε παρά μόνο από την οικονομική της ευϋποληψία ή από τη γνώμη που είχαν οι ΗΠΑ και τα διεθνή χρηματιστικά κέντρα για αυτή.

Αφού με τον τρόπο αυτό οι ΗΠΑ κυριάρχησαν στο παγκόσμιο νομισματικό σύστημα έλεγξαν απόλυτα και όλους τους σχετικούς φορείς

και ιδρύματα που λειτουργούν τις παγκόσμιες συναλλαγές. Από τότε λοιπόν ο πλούτος ταυτίστηκε με το χρήμα. Είχες χρήμα; Ήσουν πλούσιος. Το χρήμα δε, ταυτίστηκε με το δολάριο. Αυτό έδωσε στις ΗΠΑ τη δυνατότητα να γίνουν ανέξοδα όσο πλούσιες ήθελαν να γίνουν. Τύπωναν απλά όσα δολάρια επιθυμούσαν χωρίς το φόβο να υποτιμηθεί το δικό τους νόμισμα αφού αυτό ήταν η παγκόσμια αναγνωρισμένη βάση όλων των άλλων. Το μόνο απόλυτα σταθερό νόμισμα και αυτό με το οποίο μπορούσε κανείς να αγοράσει οτιδήποτε οπουδήποτε. Για τις ΗΠΑ συγκεκριμένα τα προϊόντα τα οποία εισήγαγαν ήταν πρακτικά δωρεάν. Έδιναν πλασματικό πλούτο, χαρτιά, δηλαδή τυπωμένα δολάρια κι έπαιρναν πραγματικά προϊόντα. Οποιαδήποτε άλλη χώρα, εκτός από τις ΗΠΑ, έπρεπε να παράγει πραγματικό προϊόν ή υπηρεσία, να το πουλήσει για να εισπράξει δολάρια και με αυτά να αγοράσει ότι είχε ανάγκη. Οι ΗΠΑ όμως για οτιδήποτε χρειάζονταν απλά τύπωναν τα χαρτονομίσματα που απαιτούνταν και με αυτά προμηθεύονταν το προϊόν ή την υπηρεσία που επιθυμούσαν. Για αυτό ακριβώς το λόγο μετέφεραν την παραγωγή τους στο εξωτερικό. Γιατί τους έρχονταν κυριολεκτικά τσάμπα, όχι μόνο σε εργασία αλλά κυρίως σε πρώτες ύλες. Ένας υπολογιστής, για παράδειγμα, κατασκευασμένος στις ΗΠΑ εκτός από υψηλότερα εργατικά θα χρησιμοποιούσε και εγχώρια υλικά. Γιατί να μειώνεται ο πλούτος της χώρας όταν αυτός θα μπορούσε να έρθει από αλλού δίνοντας απλά τυπωμένα χαράκια ευτελούς αξίας; Έτσι η αμερικανική οικονομία στράφηκε σταδιακά μόνο σε υπηρεσίες και τομείς που δεν θα μπορούσαν εκ φύσεως να μεταναστεύσουν.

Τώρα σχετικά με το Δημόσιο Χρέος ισχύει το ίδιο ακριβώς. Οι ΗΠΑ είναι το μόνο κράτος που πρακτικά δεν έχει πραγματικό δημόσιο χρέος. Για να το κατανοήσει κάποιος αυτό πρέπει να γνωρίζει το σχετικό λογιστικό χειρισμό. Όταν μια χώρα τυπώνει το δικό της χρήμα για να καλύψει τις ανάγκες της εγγράφει λογιστικά ως πίστωση το ποσό του χρήματος που τυπώθηκε, ως χρέος δηλαδή, της Κεντρικής Κυβέρνησης και ως χρέωση, ως απαίτηση δηλαδή, της Κεντρικής Τράπεζας που έχει το εκδοτικό δικαίωμα. Ουσιαστικά ένας οργανισμός, η χώρα, χρωστάει στον εαυτό του. Σχηματίζεται έτσι το εσωτερικό δημόσιο χρέος. Αυτό ισχύει για όλα τα κράτη του κόσμου όσον αφορά τα δικά τους νομίσματα που αυτά τα ίδια εκδίδουν. Όλα τα άλλα που σκοπίμως διαδίδονται ότι οι Κεντρικές Τράπεζες δεν ανήκουν στα

κράτη αλλά σε ιδιωτικά κέντρα έχουν απλά σκοπό να παραπλανήσουν τους λαούς. Η αλήθεια είναι ότι οι τράπεζες ανήκουν στις κυβερνήσεις. Για να απαλλάσσονται όμως των ευθυνών οι διάφοροι Κυβερνήτες χρησιμοποιούνται, με το αζημίωτο, διάφοροι «χρήσιμοι κακοί», συνήθως αόρατοι. Ψάχνει ο κοσμάκης να βρει τους αόρατους και δεν βλέπει τις Κυβερνήσεις του. Σε αντίθεση όμως με τις ΗΠΑ που κάνουν τα πάντα με τα «χαρτάκια» που κόβουν, όλα τα άλλα κράτη για να λειτουργήσουν χρειάζονται κάποια στιγμή δολάρια, οπότε αποκτούν αναγκαστικά εξωτερικό δημόσιο χρέος. Ενώ το εσωτερικό δημόσιο χρέος, από τα δικά τους νομίσματα, είναι πρακτικά ανύπαρκτο, το εξωτερικό χρέος τους σε δολάρια, που για να τα βρουν πρέπει να δώσουν αληθινό πλούτο, είναι χρέος υπαρκτό. Σε ποιον το χρωστάνε; Στις ΗΠΑ.

Γιατί όμως το δέχτηκαν αυτό οι υπόλοιπες χώρες τη δεκαετία του '70; Δεν έβλεπαν τι θα συνέβαινε; Ναι. Το έβλεπαν πολύ καλά. Πως όμως τους το επέβαλαν οι ΗΠΑ; Θυμηθείτε τι συνέβαινε τότε. Ο πόλεμος του Βιετνάμ ο οποίος δεν ήταν ένας χαμένος πόλεμος όπως ανοήτως ισχυρίζονται διάφοροι αναλυταράδες. Ήταν ένας κρίκος μιας αλυσίδας στρατηγικών κινήσεων των ΗΠΑ για να δείξουν στον κόσμο ότι έχουν δύναμη, έχουν όπλα και θέληση να τα χρησιμοποιήσουν. Προκάλεσαν τους πάντες κι όλοι έκαναν πίσω. Οι ΗΠΑ είχαν το μεγαλύτερο ρόπαλο. Υπήρχε δε, για τους συμμάχους τους, πάντα το φόβητρο της Σοβιετικής Ένωσης. Αφού τα κατάφεραν, αυταπόδεικτα φάνηκε κι η ευφυΐα τους. Το μόνο που έλειπε για να ολοκληρωθεί η παγκόσμια κυριαρχία τους ήταν το χρήμα. Το απαιτήσαν και το πήραν τη δεκαετία του '70. Η Λίρα, το Μάρκο, το Γιέν, το Φράγκο υπήρχαν αλλά σταδιακά παραμερίστηκαν.

Από τότε οι ΗΠΑ, με κυριότερο όπλο το δολάριο, δεν κυριάρχησαν μόνο στην οικονομία αλλά πρακτικά παντού. Στον κινηματογράφο, στη μουσική, στον αθλητισμό, στη μόδα και όσο δυνάμωνε η επιρροή τους στην παγκόσμια κουλτούρα, τόσο δυνάμωνε και η πολιτική τους επιρροή. Η ανάγκη να χρησιμοποιούν το ρόπαλο, δηλαδή το στρατό, μειώθηκε σημαντικά, αν και όποτε χρειάστηκε δεν δίστασαν να τον στείλουν οπουδήποτε. Με το δολάριο άλλωστε μπορούσαν να αγοράσουν τα πάντα. Ο μόνος αντίπαλος τους, η Σοβιετική Ένωση, κλονίστηκε σχεδόν αμέσως την ίδια δεκαετία αντιμετωπίζοντας επισιτιστική κρίση. Οι ΗΠΑ όμως τη στήριξαν και δεν την

άφησαν να καταρρεύσει γιατί ακριβώς ήθελαν να διατηρήσουν εκείνη τη δομή που την είχε αναδείξει σε παγκόσμιο κυρίαρχο και είχε πειθαναγκάσει όλους τους άλλους να συναινέσουν. Οι ΗΠΑ συνέχιζαν να διατηρούν το Σοβιετικό καθεστώς στη Ρωσία μέχρι τη στιγμή που αυτό πια ήταν αδύνατο. Όταν πια η Σοβιετική Ρωσία κατέρρευσε άρχισαν τα προβλήματα για τις ΗΠΑ. Γιατί; Γιατί τότε φάνηκε αυτό που ήθελαν να κρύψουν. Ότι οι ΗΠΑ ήταν ο παγκόσμιος κυρίαρχος. Κάτι που έτσι κι αλλιώς άρχισε να φαίνεται αφού όλοι παντού στον κόσμο ντύνονταν αμερικάνικα, μιλούσαν αμερικάνικα, ζούσαν αμερικάνικα.

Τη δεκαετία του '90 λοιπόν όλοι είχαν καταλάβει ότι μόνη υπερδύναμη ήταν οι ΗΠΑ. Δεν είχαν όμως καταλάβει το γιατί. Έβλεπαν το ρόπαλο, όχι το δολάριο. Για αυτό και οι ΗΠΑ δεν έπαψαν να χρησιμοποιούν το ρόπαλο τους με τρόπο όμως που να μην ξεφεύγει η κατάσταση. Γιατί γνωρίζουν άριστα ότι αν ξεσπάσει παγκόσμιος πόλεμος τότε θα χάσουν αυτό που πραγματικά τις έκανε κυρίαρχη δύναμη. Το δολάριο. Ενώ δεν θα μπορούσαν να κατακτήσουν όλο τον κόσμο με πόλεμο, το έκαναν με χαρτοπόλεμο. Χρησιμοποιώντας λοιπόν τότε το στρατό και τότε το δολάριο κατάφεραν τη δεκαετία του '90 να ελέγχουν την κατάσταση και να διατηρούν τα πρωτεία. Πότε με το στρατό τους πότε με την οικονομία τους, δηλαδή πότε με στρατιωτικές επιχειρήσεις και πότε με οικονομικές κατάφεραν να ελέγχουν φυγόκεντρες τάσεις στην Ιαπωνία, το Ιράκ, την Ασία, την Ευρώπη. Ακόμα και το ευρώ, το μόνο νόμισμα που πραγματικά απείλησε το δολάριο το έλεγξαν την τελευταία δεκαετία μέσω της Ελλάδας.

Πως όμως τους ξέφυγε η κατάσταση; Γιατί σήμερα οι ΗΠΑ αντιμετωπίζουν το φάσμα της καταστροφής; Τι τις παρέσυρε;

Η πλεονεξία. Χρησιμοποίησαν υπέρμετρα το δολάριο. Ενώ έλεγξαν σε μεγάλο βαθμό τη στρατιωτική τους ανάπτυξη και τις милитарιστικές τάσεις δεν το κατάφεραν στην οικονομία τους.

Μια χώρα που θα στηρίξει τη δύναμη της στο στρατό αναγκάζεται να προσελκύσει милитарιστικά στοιχεία. Για να έχει πολλά και ισχυρά στρατεύματα απευθύνεται σε ανθρώπους πολεμοχαρείς. Κάποιος, για παράδειγμα που απεχθάνεται τη βία και τα αίματα δεν θα γίνει ποτέ εκπαιδευμένος μισθοφόρος. Ακόμα κι αν η στρατιωτική ανάπτυξη στηριχθεί σε ιδεολογική βάση, είναι θέμα χρόνου οι στρατιωτι-

κοί να αποκτήσουν τέτοια δύναμη που να ελέγξουν αυτοί οι ίδιοι την εξουσία. Αυτό συνέβη το 19ο αιώνα στη Γερμανία. Το милитаристικό κράτος του Μπίσμαρκ που ο ίδιος έφτιαξε έδωσε τέτοια αίγλη και δύναμη στους στρατιωτικούς που τελικά τον έδωξαν και ανέλαβαν οι ίδιοι την εξουσία. Η Γερμανική Αυτοκρατορία στήριξε τη δύναμη της τότε υπέρμετρα στα όπλα με συνέπεια αυτό που της έδωσε την ισχύ, αυτό να την οδηγήσει στην καταστροφή.

Ακριβώς το ίδιο συμβαίνει σήμερα στις ΗΠΑ. Μόνο που δεν είναι ο στρατός το πρόβλημα, είναι το δολάριο. Στήριξε υπέρμετρα την ισχύ της στο δολάριο. Έφτιαξε έναν γιγάντιο μισθοφορικό «στρατό» επαγγελματικών στελεχών γύρω από το δολάριο που τα τελευταία πενήντα χρόνια απέκτησαν τόση δύναμη που πια διεκδικούν την εξουσία των ΗΠΑ. Οι άνθρωποι του νομισματικού, τραπεζικού, συναλλακτικού, οικονομικού συστήματος των ΗΠΑ σήμερα τις κυβερνούν όπως πριν έναν αιώνα κυβερνούσαν τη Γερμανία οι милитаристές. Κατ' αντιστοιχίαν, όπως για τους милитаристές ο πόλεμος δεν είναι ποτέ αρκετός, έτσι για τους χρηματιστές, το χρήμα δεν είναι ποτέ αρκετό. Όσα τρισεκατομμύρια κι αν βγάλουν, πάντα θα θέλουν περισσότερα. Γιατί ποιοι άνθρωποι τα καταφέρνουν στους κλάδους του χρήματος; Μπορεί να σταδιοδρομήσει κάποιος αν δεν αγαπάει το χρήμα, αν δεν είναι αδίστακτος, αν δεν πουλάει και την ψυχή του ακόμα για το χρήμα; Όπως στον πόλεμο νικάει αυτός που δεν διστάζει να δώσει ακόμα και την ίδια του τη ζωή, έτσι και στην οικονομία. Οι χρηματιστές και οι τραπεζίτες προτιμούν να πεθάνουν παρά να απολέσουν τα κέρδη τους.

Οι χρηματιστές, δηλαδή οι άνθρωποι του χρήματος, έχουν τα τελευταία χρόνια καταλάβει την εξουσία στις ΗΠΑ όπως κάποτε οι милитаристές στη Γερμανία. Η πλεονεξία των χρηματιστών διατάραξε την παγκόσμια ισορροπία γιατί πίεσαν πολύ τις διάφορες χώρες, τόσο που κάποιες από αυτές στριμώχτηκαν θανάσιμα. Όταν όμως μια χώρα αντιμετωπίζει τον έσχατο κίνδυνο μπορεί να υποταχθεί, αλλά δεν είναι σίγουρο. Μπορεί αντί της υποταγής, του εξευτελισμού και του αφανισμού να επιλέξει να αντισταθεί μέχρι εσχάτων. Αυτό έπαθαν κάποτε οι милитаристές της Γερμανίας από τη Σερβία, την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Αγγλία. Αυτό μπορεί να πάθουν και σήμερα οι χρηματιστές. Είναι σίγουρο ότι θα ηττηθούν; Όχι. Ούτε είναι σίγουρο ότι θα νικήσουν. Άδηλον το μέλλον του πολέμου και άστατη η τύχη του.

Την τελευταία κυρίως δεκαετία, η πλεονεξία των χρηματιστών, δημιούργησε ισχυρούς κλυδωνισμούς στην παγκόσμια ισορροπία. Αυτοί οφείλονται στην άδικη φτωχοποίηση λαών, στη διαφθορά κέντρων εξουσίας, στην οικονομική υποταγή χωρών, στην ανεξέλεγκτη μετανάστευση, την κοινωνική ισοπέδωση και την πολιτισμική παρακμή. Η ακόρεστη δίψα των χρηματιστών για κέρδος κι εξουσία και η άκριτη επιβολή ισχύος επέβαλαν μεν μια επίπλαστη τάση παγκοσμιοποίησης, αλλά παράλληλα εξέθρεψαν τεκτονικές δυνάμεις στα έγκατα των αρχαίων εθνών της γης που ένιωσαν να απειλείται η ύπαρξη τους. Η Ιαπωνία και η Γερμανία που μετά την ήττα τους αλώθηκαν πολιτισμικά και πολιτικά, είδαν τα τελευταία χρόνια να πολιορκείται το μόνο που παρέμενε εθνικό, η οικονομία τους. Καθώς όμως παρέμεναν αδύναμες να αντιδράσουν, έδειξαν να συνεχίζουν να υπομένουν στωικά την εξέλιξη της μοίρας. Το ίδιο και οι εξουθενωμένες, αν και νικήτριες τυπικά, του τελευταίου παγκοσμίου πολέμου, Αγγλία και Γαλλία. Η Κίνα, με ασιατική υπομονή, μάζευε για δεκαετίες, φασούλι το φασούλι, αμέτρητα δολάρια, τρισεκατομμύρια διαθέσιμα. Αυτά την προφύλαξαν από διάφορες οικονομικές επιθέσεις. Η Ρωσία, αν βελτίωσε την οικονομία της, δεν πρόλαβε να ανακτήσει εκείνο το μέγεθος που να την καταστήσει μεγάλη οικονομική δύναμη. Διατήρησε όμως και εκσυγχρόνισε το πυρηνικό οπλοστάσιο της έτσι ώστε έχει λίγα χρήματα αλλά πολλά όπλα. Εσχάτως, συνέβη εκείνος ο απρόβλεπτος ιστορικός παράγοντας, η πανδημία, που ενεργοποίησε μια αλυσιδωτή ιστορική αντίδραση. Σήμερα η Ρωσία επιδεικνύει ισχύ δια των όπλων και της θέλησέως να τα χρησιμοποιήσει. Της λείπουν τα χρήματα. Απέναντί της οι ΗΠΑ που επιδεικνύουν ισχύ δια των χρημάτων και των όπλων. Της λείπει η θέληση να τα χρησιμοποιήσει. Η Ρωσία αναζητεί τα χρήματα που της λείπουν στη σύμμαχο Κίνα. Η Αμερική αναζητεί τη θέληση να πολεμήσει στη θέληση να πολεμήσουν μπροστά οι σύμμαχοι της. Σίγουρα και οι δύο χρησιμοποιούν τη μέγιστη ευφυΐα που διαθέτουν. Η εξέλιξη θα δείξει την έκταση των γεγονότων.

Το βέβαιο όμως είναι ότι σήμερα ζούμε ήδη μια παγκόσμια διαμάχη οπότε υπεισέρχεται στη σκέψη η στρατηγική που διαμορφώνεται αναλόγως των απαντήσεων σε διάφορα ερωτήματα. Όπως, για παράδειγμα και μόνο, πόσο ισχυρή είναι η θέληση της Ρωσίας; Τι συμμάχους έχει συνάψει; Ποιοι είναι οι αντικειμενικοί της σκοποί για την

παγκόσμια κυριαρχία; Ποιες χώρες θα στενοχωρηθούν αν χάσουν τα πρωτεία οι ΗΠΑ; Πόσες χώρες θα ωφεληθούν αν κερδίσουν οι ΗΠΑ και δυναμώσουν περισσότερο; Γιατί καθώς η στρατηγική είναι μια δυναμική επεξεργασία δεδομένων, εκτιμήσεων, πιθανοτήτων και εικασιών, μεταβάλλεται για κάθε χώρα με τρόπο τέτοιο που δυσκολεύει την ανάγνωση της. Αν, για παράδειγμα, αυτές οι χώρες που θελήσουν την ήττα των ΗΠΑ είναι περισσότερες τότε η πλάστιγγα της μοίρας γέρνει εναντίον τους. Αλλά κι αυτό σχετική μόνο επίδραση μπορεί να έχει επί των γεγονότων, σύμφωνα με την πρόσφατη ιστορία, αφού, για παράδειγμα, οι милитаристές της Γερμανίας δεν εγκατέλειψαν το πάθος τους ούτε κι όταν η χώρα τους καταστρέφονταν. Είναι πιθανόν λοιπόν κι οι χρηματιστές των ΗΠΑ, οι άνθρωποι του δολαρίου δηλαδή, να συνεχίζουν να παρασύρονται από την πλεονεξία τους μέχρι την τελευταία ώρα, ενδεχομένως. Από το πάθος της εμμονής βέβαια δεν εξαιρούνται ούτε οι Ρώσοι, ούτε οι Κινέζοι, ούτε οι Γερμανοί, ούτε οι Ιάπωνες, ούτε οι Άγγλοι, ούτε κανείς.

Η μόνη, πάντως, δοκιμασμένη ανά τους αιώνες λύση τέτοιων προβλημάτων είναι μια: ο πολιτισμός. Το ότι σήμερα λοιπόν το έλλειμμα πολιτισμού έχει γιγαντωθεί είναι άκρως ανησυχητικό. Ποια θα είναι η κατάληξη; Οίδομεν._ (δγκ)

Μάτια ανοιχτά

Όταν είμαστε κοντά σε ένα κτίριο μπορούμε να το δούμε ολόκληρο; Όχι βέβαια. Πρέπει να απομακρυνθούμε για να έχουμε την εικόνα του κι αν μάλιστα είναι ψηλό πρέπει να πάμε αρκετά μακριά για να το δούμε καθαρά. Σε κάθε περίπτωση όμως δεν θα αντιληφθούμε ποτέ καμιά εικόνα αν δεν έχουμε μάτια ανοιχτά. Για να καταλάβουμε πρέπει να θέλουμε να καταλάβουμε. Αυτό ισχύει κυρίως και για τα ιστορικά γεγονότα, ιδίως όταν τα ζούμε εμείς οι ίδιοι. Αυτό ακριβώς συμβαίνει στην Ουκρανία, ζούμε την εξέλιξη ενός ευρύτερου ιστορικού γεγονότος τόσο μεγάλου όσο ένας ουρανοξύστης που όσο κι αν εστιάσουμε σε ένα παράθυρο του δεν θα αντιληφθούμε το πραγματικό του μέγεθος παρά μόνο αν σταθούμε στο σωστό σημείο.

Γιατί; Μα γιατί μας αφορά άμεσα, όλους μας. Ήδη επηρεάζει άμεσα τις ζωές μας και θα τις επηρεάσει ακόμη περισσότερο. Οφείλουμε

λοιπόν να ανοίξουμε τα μάτια μας και να κατανοήσουμε την εποχή που ζούμε, εποχή εξόχως ιστορική αφού θα επηρεάσει επί μακρόν το μέλλον της ανθρωπότητας. Τι συμβαίνει λοιπόν στην Ουκρανία; Είναι αυτό που λένε εν χορώ τα γνωστά κανάλια διαμόρφωσης γνώμης που τόσο άσχημα και ανεπιτυχώς έχουν ήδη προσεγγίσει άλλα περασμένα γεγονότα ήσσονος σημασίας; Είναι δυνατόν να απέτυχαν σε απλούστερες περιπτώσεις και να πετυχαίνουν τώρα; Το πιο πιθανό είναι ότι και τώρα, όπως και στο παρελθόν, δεν επικοινωνούν την αλήθεια αλλά μια στρεβλή οπτική υπαγορευμένη είτε από την ανικανότητα τους είτε από αλλότρια συμφέροντα.

Αυτός είναι ένας ακόμη λόγος για να προσπαθήσουμε, εμείς οι πολίτες, μόνοι μας να ανταλλάξουμε απόψεις και να προσπαθήσουμε με λογικές αναλύσεις και συνθέσεις να κατανοήσουμε το τι συμβαίνει στον κόσμο μας. Μειονέκτημα μας είναι η έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης. Πλεονέκτημα μας είναι η ιστορία και η φαντασία. Φανταστείτε λοιπόν, αντί για το 1912, να έπρεπε σήμερα να απελευθερώσουμε τη Θεσσαλονίκη. Φανταστείτε, αντί για το 1913, να έπρεπε σήμερα να πολιορκήσουμε και να βομβαρδίσουμε τα Γιάννενα. Φανταστείτε τι θα αντιμετωπίζαμε σε παρόντα χρόνο. Θα ήμασταν για κάποιους εισβολείς, παραβάτες του διεθνούς δικαίου, αιμοδιψείς, πολεμοχαρείς κλπ κλπ. Οι χώρες μάλιστα που θα πλήτπονταν τα συμφέροντα τους θα μας επέβαλαν κυρώσεις, θα μας απομόνωναν και θα μας συκοφαντούσαν. Όπως το 1821. Εμάς όμως θα μας ένοιαζε; Θα κάναμε πίσω ή θα απελευθερώναμε τα εδάφη μας; Θα κοιτάγαμε το τομάρι μας ή θα θυσιαζόμασταν για να απελευθερώσουμε τα σκλαβωμένα αδέρφια μας πριν σφαγιαστούν ολοκληρωτικά; Σήμερα βέβαια ίσως βρίσκονταν πολλές φωνές που να απαρνιόνταν και τη Θεσσαλονίκη και τα Γιάννενα, αλλά οι πρόγονοι μας, πριν 110 χρόνια διάλεξαν σταθερά. Θυσιάστηκαν για να ελευθερωθεί η Μακεδονία και η Ήπειρος και να καταφέρει η Ελλάδα να ζήσει και να ευημερήσει.

Θα πει βέβαια κάποιος, ίσως σωστά, ότι τότε ήταν άλλες οι συνθήκες. Ας φέρουμε λοιπόν το παράδειγμα στο σήμερα. Έστω ότι τον αιώνα που πέρασε, οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης, της Θράκης, της Μικρασίας και του Πόντου δεν είχαν σφαγιαστεί. Αν δεν τους είχαν σκοτώσει, εκδιώξει ή αλλαξοπιστήσει βιαίως, σήμερα θα ήταν αρκετά εκατομμύρια. Αυτό φαίνεται εύκολα αν δεις κανείς πως αν και λίγοι μόνο διασώθηκαν στην μητέρα πατρίδα, σήμερα οι μισοί

κάτοικοι της χώρας μας κατάγονται από εκείνα τα μέρη. Στην Κωνσταντινούπολη και μόνο, αν οι Έλληνες ιδρυτές της δεν είχαν σφαγιασθεί ή εκδιωχθεί τους τελευταίους δυο αιώνες, θα αριθμούσαν σήμερα τουλάχιστον 3 εκατομμύρια. Φανταστείτε λοιπόν να είχαν επιβιώσει οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης, είτε ως χριστιανοί είτε ως κρυπτοχριστιανοί και να κινδύνευαν όπως και παλιά με σφαγή. Με τη διαφορά σήμερα να είχαμε τη δύναμη να τους προστατεύσουμε και να τους απελευθερώσουμε. Τι ΘΑ ΚΑΝΑΜΕ; Αν διαθέταμε τη δύναμη, είχαμε οργανωμένο στρατό και εμπνευσμένη ηγεσία τι θα κάναμε; Θα κοιτούσαμε να σφάζονται στα πατρογονικά μας εδάφη και να εκτοπίζονται στα βάθη της Ανατολής σήμερα εκατομμύρια αδέρφια μας ή θα προσπαθούσαμε να τους απελευθερώσουμε; Ιδίως μάλιστα αν η απραξία έθετε σε κίνδυνο και την ύπαρξη ακόμη του ελεύθερου κράτους μας;

Αυτό ακριβώς συμβαίνει στην Ουκρανία. Αυτό που κάποια στιγμή στην ιστορία τους έκαναν όλα τα έθνη του κόσμου, ακόμα κι αυτά που σήμερα αντιτίθενται κάποτε έκαναν το ίδιο. Οι ΗΠΑ, η Αγγλία, η Γαλλία, η Γερμανία εισέβαλλαν κάποτε σε εδάφη που θεωρούσαν δικά τους με σκοπό να απελευθερώσουν τα αδέρφια τους και να διασφαλίσουν το κράτος τους. Ακόμα κι αν όλοι οι άλλοι τότε ήταν εναντίον τους. Αυτό κάνουν κι οι Ρώσοι σήμερα ή αυτό πιστεύουν ότι κάνουν. Το αν θα το καταφέρουν και σε τι έκταση είναι άλλο θέμα. Έδειξαν όμως ότι είναι αποφασισμένοι να προσπαθήσουν, με κάθε κόστος, θεωρώντας πως αν δεν το κάνουν τώρα αύριο θα είναι αργά. Όπως ήμασταν κι εμείς το 1912-1922. Τότε που τα καταφέραμε σε μεγάλο ποσοστό στην Μακεδονία, την νότια Ήπειρο, τη μισή Θράκη και το Αιγαίο αλλά αποτύχαμε στην Κωνσταντινούπολη, την Μικρασία, τον Πόντο και την Κύπρο. Αν όμως δεν είχαμε προσπαθήσει πουθενά θα είχαμε αποτύχει παντού και ενδεχομένως να είχαμε απολέσει ακόμη και το μικρό κράτος της Λάρισας και της Αμφιλοχίας, την έντιμο μικρά Ελλάδα, που πιθανώς στη συνέχεια να μην είχε επιβιώσει 2 παγκοσμίων πολέμων και 2 καταστροφικών διχασμών. Σήμερα πάντως ζούμε γεγονότα ανάλογα των Βαλκανικών του 1912. Γι' αυτό πρέπει να ανοίξουμε τα μάτια μας να δούμε γιατί κάποτε πετύχαμε όπου πετύχαμε και γιατί αποτύχαμε όπου αποτύχαμε. Αυτή η γνώση θα μας χρειαστεί. Την έχουμε; Οίδομεν._ (δγκ)

dimitris koutsonikas

Greece on fire

pioneers of freedom

emfilox

Δημήτρης Κουτσονίκας

η μάχη των λεμονανθών

emfilox

ISSN 2654-1831

9 772654 183101